

Số: 24/2024/QĐST-VDS

Hương Trà, ngày 05 tháng 9 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HƯƠNG TRÀ, TỈNH THỪA THIÊN HUẾ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Hữu Nam

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Anh Hoàng - Thư ký Toà án nhân dân thị xã Hương Trà.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hương Trà tham gia phiên họp:
Ông Lê Quang Phú - Kiểm sát viên

Ngày 05 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên Huế (Số E Đ, phường T, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế) mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 27/2024/TLST-DS ngày 10 tháng 7 năm 2024, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo quyết định mở phiên họp số 39/2024/QĐMPH ngày 26 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Nguyễn Thị H**, sinh năm 1937; Địa chỉ: Tổ dân phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế; có mặt.

- *Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự:* Ông **Nguyễn M**, sinh năm 1977; địa chỉ: Tổ dân phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế; ông M vắng mặt.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà Nguyễn Thị H:* Ông **Hồ Ngọc L** - Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh T; có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu và lời khai của bà Nguyễn Thị H trình bày:

Bà H và chồng là ông Nguyễn M1 (sinh năm 1933, mất năm 2004) sinh được 07 người con, trong đó có ông Nguyễn M, sinh ngày 05/7/1977 là con thứ 6. Ông Nguyễn M có tiền sử sinh đẻ, phát triển thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường, học đến lớp 3/12 thì nghỉ, sau không học nghề gì, ở nhà phụ gia đình làm nông để kiếm sống. Ông M chưa lập gia đình. Năm 2001, ông M bắt

đầu xuất hiện các biểu hiện bất thường: đêm mất ngủ, hay ngồi nói lảm bảm một mình, ăn uống thất thường, không chú ý vệ sinh cá nhân, bỏ bê công việc hàng ngày. Tính tình ông M trở nên nóng nảy, hay gây gổ, chửi bới mọi người xung quanh, đánh người, thường xuyên bỏ nhà đi lang thang, gia đình phải tìm về. Ông M từng được gia đình đưa đi khám và điều trị tại Khoa Sức khỏe tâm trí - Bệnh viện T, ra viện có điều trị thuốc, từng nhận thuốc tại Trạm Y tế phường H, uống không đều nên tình trạng bệnh ngày càng nặng. Từ ngày 09/4/2011, ông M được đưa vào nuôi dưỡng tập trung tại Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh T. Trong quá trình nuôi dưỡng và chăm sóc tại đây, ông M ít nói và ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, đêm ngủ ít và nói nhảm; việc ăn uống, vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở và hỗ trợ; đại tiểu tiện đúng chỗ; không thể tham gia các hoạt động phục hồi chức năng tại Trung tâm. Ngày 01/7/2024, ông Nguyễn M được Ủy ban Nhân dân phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế cấp Giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật: thần kinh, tâm thần; mức độ đặc biệt nặng và hiện đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Vì vậy, bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn M là người mất năng lực hành vi dân sự để gia đình giải quyết một số vấn đề về dân sự.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà Nguyễn Thị H: Trợ giúp viên pháp lý ông Hồ Ngọc L có bài phát biểu với nội dung đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Minh mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp hôm nay, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hương Trà phát biểu về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và những người tham gia tố tụng khác là đảm bảo theo quy định. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc tuyên bố ông Nguyễn M là một người mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị H theo quy định của pháp luật. Về quyền kháng cáo theo luật định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hương Trà nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị H có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn M (*là con ruột của bà H*) có nơi cư trú tại tổ dân phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế mất năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên Huế.

[2] Về nội dung vụ việc:

Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Minh mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận, bởi lẽ: Theo lời trình bày của bà H là mẹ của người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự thì từ năm 2001, ông M bắt đầu xuất hiện các biểu hiện bất thường: đêm mất ngủ, hay ngồi nói lảm bảm một mình, ăn uống thất thường, không chú ý vệ sinh cá nhân, bỏ bê công việc hàng ngày. Tính tình ông M trở nên nóng nảy, hay gây gổ, chửi bới mọi người xung quanh, đánh người, thường xuyên bỏ nhà đi lang thang, gia đình phải tìm về. Ông M từng được gia đình đưa đi khám và điều trị tại Khoa Sức khỏe tâm trí - Bệnh viện T, ra viện có điều trị thuốc, từng nhận thuốc tại Trạm Y tế phường H, uống không đều nên tình trạng bệnh ngày càng nặng. Từ ngày 09/4/2011, ông M được đưa vào nuôi dưỡng tập trung tại Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh T. Trong quá trình nuôi dưỡng và chăm sóc tại đây, ông M ít nói và ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, đêm ngủ ít và nói nhảm; việc ăn uống, vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở và hỗ trợ; đại tiểu tiện đúng chỗ; không thể tham gia các hoạt động phục hồi chức năng tại Trung tâm. Ngày 01/7/2024, ông Nguyễn M được Ủy ban Nhân dân phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế cấp Giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật: thần kinh, tâm thần; mức độ đặc biệt nặng và hằng tháng đều được nhận trợ cấp của chính quyền địa phương. Sau khi thụ lý vụ việc dân sự, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn M.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 1462/KLGD ngày 22/8/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T đã kết luận ông Nguyễn Minh như sau:

- Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Kết luận giám định pháp y tâm thần của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T là phù hợp với trình bày của bà Nguyễn Thị H và các tài liệu chứng cứ khác. Do đó yêu cầu của bà Nguyễn Thị H là có căn cứ theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự nên chấp nhận, theo như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hương Trà tại phiên họp.

Về người giám hộ cho ông Nguyễn M được thực hiện theo quy định của pháp luật.

[3] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1937 thuộc trường hợp “người cao tuổi” và bà có đơn xin miễn nộp lệ phí. Căn cứ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, chấp nhận miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà H.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Khoản 1 Điều 37, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án..

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H.

Tuyên bố ông Nguyễn M, sinh năm 1977; địa chỉ: Tổ dân phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế là một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị H.

Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận

- TAND tỉnh TT. Huế;
- VKSND TX. Hương Trà;
- Chi cục THADS TX. Hương Trà;
- Các đương sự;
- UBND phường Hương Xuân;
- Lưu dán;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN

Lê Hữu Nam